

Na podlagi 38. člena Statuta Univerze na Primorskem (uradni list RS, št. 51/2015-UPB2) je Senat Univerze na Primorskem na svoji 10. redni seji dne 21. 7. 2016 sprejel naslednja

NAVODILA O PREVERJANJU PODOBNOSTI VSEBINE ELEKTRONSKE OBLIKE PISNEGA ZAKLJUČNEGA DELA UNIVERZE NA PRIMORSKEM

I. NAMEN NAVODIL

Ta navodila urejajo postopek preverjanja podobnosti vsebin diplomskih nalog, magistrskih nalog, doktorskih disertacij itd. (v nadaljevanju pisna zaključna dela) Univerze na Primorskem (v nadaljevanju UP).

Ta navodila se lahko smiselno uporabljajo tudi pri preverjanju drugih pisnih izdelkov na UP.

II. OPREDELITEV PISNEGA ZAKLJUČNEGA DELA

Pisno zaključno delo je avtorsko delo študenta oziroma osebe, ki zaključuje študij na UP (v nadaljevanju študent). Pisno zaključno delo mora biti rezultat študentovega lastnega dela, ustvarjalnosti in dosežkov. Študent mora v pisnem zaključnem delu jasno razmejiti lastne dosežke od dosežkov drugih oseb in to ustrezno prikazati.

III. OPREDELITEV PLAGIATORSTVA

Plagiatorstvo predstavljajo načini prisvajanja dela drugega avtorja, pri katerem so kršene njegove moralne ali materialne avtorske pravice.

Pisno zaključno delo je plagiat, če v pomembnem delu ni rezultat študentovega lastnega dela, ustvarjalnosti in dosežkov. Pri tem mora biti izkazana relevantna količina prevzetih vsebin (cele miselne enote ali sklopi) in ne samo posamične opustitve, nestrokovna uporaba načina citiranja ali prevzemanje posamičnih misli.

Plagiatorstvo predstavljajo vse oblike prisvajanja in nespoštovanja tujega avtorskega dela, zlasti pa:

- (pri)lastitev tujega avtorstva, pri čemer avtor ni ustrezno naveden,
- prikazovanje ali prikrivanje dejanskih okoliščin pravega avtorstva, ki lahko napeljuje na zavajanje in zmoto pri dejanjih drugih oseb (na primer priznanje izpita, podelitev strokovnega ali znanstvenega naslova),
- predstavlanje skupinskega avtorstva kot izključno lastno avtorsko delo,
- večkratna uporaba lastnih del, ki so bila že predložena v preverjanje in ocenjevanje znanja, za katera bi moral študent predložiti vsakokratno nov prispevek.

Ločimo lahko naslednje vrste plagiatstva:

- **besedni plagiat:** predstavlanje besed druge/-ga osebe/avtorja kot svoje,
- **strukturni plagiat:** preoblikovanje izvirne stavčne strukture ali dela besedila drugega avtorja (preoblikovanje zapisa oziroma vsebine posamičnega stavka, odstavka ali sklopa odstavkov),
- **plagiat idej:** predstavlanje idej, misli in ugotovitev druge osebe/avtorja kot svoje,
- **plagiat avtorstva:** prisvojitve celotnega dela (reproduciranje in posredovanje) druge osebe /avtorja kot svoje,

- **samoplagiat:** ponovna ali večkratna uporaba lastnih objavljenih del oziroma besedila, brez navedbe predhodne objave.

Primeri prevzemanja besedila drugega avtorja, ki se praviloma ne štejejo za plagiat:

- parafraziranje,
- pomanjkljivo navajanje oziroma opustitev narekovajev,
- podajanje nepravilnih oziroma pomanjkljivih podatkov o viru navedbe,
- pomanjkljivo citiranje,
- nezavedno povzemanje/prevzemanje.

Primeri prevzemanja besedila drugega avtorja, ki se praviloma štejejo za plagiat:

- dobesedno prepisovanje (prevzemanje besedo-za-besedo ali kopiranje) tujega dela z navedbo neresničnega lastnega avtorstva (brez navedbe oz. citiranja izvirnega avtorja),
- preoblikovanje izvirnega besedila drugega avtorja dela z navedbo neresničnega lastnega avtorstva,
- prisvajanje idej, misli in ugotovitev drugih avtorjev,
- dobesedno prevzemanje večje količine besedila ali idej iz drugega/-ih vira/-ov oziroma avtorja, da predstavljajo večji del novega dela, ne glede na to, ali je vir naveden ali ne.

IV. POSTOPEK PREVERJANJA PODOBNOSTI VSEBIN PISNIH ZAKLJUČNIH DEL

V soglasju z mentorjem študent odda pisno zaključno delo v elektronski obliki pristojni strokovni službi članice (v nadaljevanju služba članice), ki mentorju posreduje elektronsko obliko pisnega zaključnega dela. Mentor v desetih delovnih dneh od prejema elektronske oblike pisnega zaključnega dela, z ustrežno programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine preveri podobnost vsebine dela z drugimi deli.

V primeru, da mentor v desetih delovnih dneh ne opravi pregleda podobnosti vsebine zaključnega dela z drugimi deli, služba članice o tem obvesti prodekana za področje študijskih oziroma študentskih zadev.

Če mentor presodi, da so podobne vsebine pravilno citirane in je pisno zaključno delo v pomembnem delu rezultat študentovega samostojnega dela, poda podpisano izjavo o ustreznosti pisnega zaključnega dela, ki jo, skupaj s poročilom detektorja podobnih vsebin, posreduje službi članice, ki nadaljuje s postopkom oddaje zaključnega dela. S poročilom detektorja podobnih vsebin mentor seznanj tudi študenta.

Če mentor presodi, da podobne vsebine niso pravilno citirane ali so ugotovljene druge pomanjkljivosti, od študenta zahteva, da delo ustrezno popravi. Mentor o tem obvesti službo članice. Študent pisno zaključno delo v roku, ki ga določi mentor, ustrezno popravi in popravljeno delo ponovno odda v službo članice. S programsko opremo mentor v desetih delovnih dneh ponovno preveri podobnost vsebine z drugimi deli. Če pisno zaključno delo ni ustrezno popravljeno, mentor pisno zaključno delo negativno oceni in o tem obvesti študenta in službo članice, ki nadalje postopa v skladu z internimi akti za izdelavo pisnih zaključnih del.

V primeru da mentor ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za uvedbo disciplinskega postopka, o tem obvesti študenta, službo članice in dekana članice. Dekan članice poda zahtevo za uvedbo postopka za ugotavljanje disciplinske odgovornosti študenta.

V. OBJAVA PISNIH ZAKLJUČNIH DEL V REPOZITORIJ UP

Po uspešno opravljenem zagovoru pisnega zaključnega dela služba članice pisno zaključno delo v elektronski in tiskani obliki, skupaj z izjavo o istovetnosti, posreduje v knjižnico članice. Elektorska verzija pisnega zaključnega dela se s soglasjem študenta objavi v repozitoriju UP.

VI. POSTOPEK PREVERJANJA PODOBNOSTI VSEBIN PISNIH ZAKLJUČNIH DEL V POSTOPKU ODVZEMA STROKOVNEGA ALI ZNANSTVENEGA NASLOVA

Podobnost pisnih zaključnih del diplomantov se preveri, če je uveden postopek odvzema strokovnega ali znanstvenega naslova, pri čemer se pri preverjanju upoštevajo standardi citiranja, ki so veljali v času oddaje pisnega zaključnega dela.

V primeru odvzema strokovnega oziroma znanstvenega naslova, ko je bila pri preverjanju podobnosti vsebine pisnega zaključnega dela uporabljena programska oprema, datoteka tega dela ostane v korpusu programske opreme za preverjanje podobnosti vsebine.

Po odvzemu strokovnega oziroma znanstvenega naslova za pisno zaključno delo, ki je shranjeno v Repozitoriju UP:

- skrbnik informacijskega sistema članice UP ustrezno označi datoteko v informacijskem sistemu članice UP,
- skrbnik Repozitorija UP izbriše datoteko dela v Repozitoriju UP,
- skrbnik Repozitorija UP obvesti skrbnike nacionalnega portala openscience.si, da izbrišejo metapodatke tega dela,
- skrbnik Repozitorija UP o umaknjem delu obvesti (mednarodne) portale, v katere sta vključena nacionalna infrastruktura openscience.si ali Repozitorij UP (DART-Europe, OpenAIRE, BASE ipd.).

VII. VELJAVNOST NAVODIL

Ta navodila pričnejo veljati naslednji dan po objavi na spletnih straneh UP, uporabljati pa se pričnejo 1. 10. 2016.

Članice UP uskladijo svoje akte v roku treh mesecev od uveljavitve teh navodil.

Št.: 002-15/2016

V Kopru, 21. 7. 2016

Prof. dr. Dragan Marušič,
rektor Univerze na Primorskem

Objavljeno na spletni strani UP: 25. 7. 2016

Priloge:

- Obrazec 1: Izjava študenta o avtorstvu zaključnega del.
- Obrazec 2: Izjava o istovetnosti tiskane in elektronske oblike zaključnega del.
- Obrazec 3: Izjava mentorja o ustreznosti zaključnega dela.